

ประโยค ป.ธ. ๕
แปล ไทยเป็นมคอ
สอบ วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

๑. ทราบมาว่า ในกรุงเทพฯ เศรษฐีชื่ออานนท์ ได้มีสมบัติ ๘๐ โกฏิ เป็นคนตระหนี่มาก ๆ อานนท์เศรษฐีนั้น เรียกประชุมพวกญาติทุกครึ่งเดือน สอนลูกชายชื่อมุลสิริ ๓ เวลาอย่างนี้ว่า เจ้าอย่าได้ทำความเข้าใจว่า ทรัพย์ ๘๐ โกฏินี้มาก ทรัพย์ที่มีอยู่ไม่ควรให้ ทรัพย์ใหม่ควรให้เกิดขึ้น เพราะเมื่อคนเรา ทำแม้แต่ละกษาปณ์ให้เสื่อมสิ้นไป ทรัพย์ก็ย่อมสิ้นไปด้วยเช่นกัน ๆ ต่อมา อีกสมัยหนึ่ง อานนท์เศรษฐีนั้น ไม่บอกขุมทรัพย์ใหญ่ ๕ แห่งของตนแก่ลูกชาย ยึดติดอยู่แต่กับทรัพย์ จึงหม่นหมองเพราะมลทินคือความตระหนี่ ตายไปถือ ปฏิสนธิในท้องหญิงจัณฑาลคนหนึ่ง ในจำนวนจัณฑาลพันตระกูล ที่อยู่อาศัย ในหมู่บ้านใกล้ประตูด้านหนึ่ง ของพระนครนั้นนั่นเอง ๆ พระเจ้าอยู่หัว ทรงทราบการตายของอานนท์เศรษฐีแล้ว รับสั่งให้เรียกมุลสิริผู้เป็นลูกชายของ เขามา ทรงแต่งตั้งในตำแหน่งเศรษฐีแล้ว ๆ จัณฑาลพันตระกูลเมื่อนั้น ทำงาน รับจ้าง ดำเนินชีวิตอยู่โดยรวมกันเป็นกลุ่มเดียวกันทีเดียว นับแต่ตอนที่เด็กนั้น ถือปฏิสนธิมา ไม่ได้ค่าจ้างเลย ทั้งไม่ได้แม่ก่อนข้าวมากไปกว่าอาหารพอ ประทับชีวิต ๆ คนจัณฑาลเหล่านั้นกล่าวว่า เวลานี้ พวกเราแม่จะทำงานก็ไม่ได้ อาหารสักว่าก่อนข้าว หญิงกาลกิณีพึงมีในกลุ่มพวกเรา ดังนี้แล้ว จึงแยก กันออกเป็น ๒ พวก จนมารดาบิดาของเด็กนั้นแยกอยู่ต่างหาก ได้มารดาของ เด็กนั้นออก ด้วยคิดว่า หญิงกาลกิณีเกิดในตระกูลนี้ ๆ หญิงนั้นตราบเท่าที่ เด็กนั้นอยู่ในท้องของนาง ได้อาหารแม่พอประทังชีวิตด้วยความยากลำบาก คลอดลูกแล้ว ๆ มือและเท้า นัยน์ตา หู จมูก และปากของเด็กนั้น ไม่ได้อยู่ใน ที่ที่ควรจะอยู่ ๆ

๒. เด็กนั้น ประกอบด้วยความพิกลแห่งอวัยวะขนาดนี้ ได้มีรูปผิดปกติ เหลือเกิน เหมือนปีศาจคลุกฝุ่น ๆ แม้เมื่อเป็นถึงขนาดนี้ มารดาก็ไม่สละ ลูกนั้น ๆ เป็นธรรมดา มารดาย่อมมีความเชื่อใจแรงในบุตรที่อยู่ในท้อง ๆ นางเลี้ยงเด็กนั้นด้วยความยากลำบาก ในวันที่พาเขาไปด้วย ไม่ได้อะไรเลย ในวันที่ให้เขาอยู่บ้านแล้วไปเองนั่นแล จึงได้ค่าจ้าง ๆ ต่อมา ในเวลาที่เด็กนั้น สามารถเดินไปขอข้าวเลี้ยงตัวได้ นางวางกระเบื้องไว้ในมือแล้ว กล่าวกะลูก นั้นว่า ลูก แม่ได้รับความลำบากมากเพราะเจ้า มาบัดนี้ ไม่อาจเลี้ยงเจ้าได้ ข้าวเป็นต้นที่เจ้าจัดไว้ เพื่อคนกำพร้าและคนเดินทางเป็นต้น มีอยู่ในเมืองนี้ เจ้าจงเที่ยวไปขอข้าวปลาอาหารในเมืองนั้น ดำรงชีพอยู่เถิด ดังนี้แล้ว ปล่อยเขาไป ๆ เด็กนั้นเที่ยวไปตามลำดับเรือน ถึงที่ที่ตนเกิดในตอนเป็น อานนทเศรษฐี ระลึกชาติได้ จึงเข้าไปเรือนของตน ๆ ไม่มีใครสังเกตเห็นเขา ที่ชุมนุมประตู่ ๓ ชุ้ม ๆ ที่ชุมนุมประตู่ที่ ๔ ลูกๆ ของมูลสิริเศรษฐีเห็นแล้ว ตกใจกลัว ร้องไห้ ๆ ที่นั่น พวกลูกน้องของเศรษฐี กล่าวกะเด็กนั้นว่า ออกไป คนกาลกิณี ดังนี้แล้ว โบายพรางนำออกไปโยนไว้ที่กองหยากเยื่อ ๆ พระศาสดา มีพระ อานนทเถระเป็นผู้ติดตาม เสด็จจับฉาบตถึงที่นั่นแล้ว ทอดพระเนตรดู พระเถระ อันพระเถระนั้นทูลถาม ตรัสบอกความเป็นมานั้น ๆ พระเถระให้ เชิญมูลสิริมาแล้ว ๆ กลุ่มมหาชนประชุมกันแล้ว ๆ พระศาสดา ตรัสเรียกมูล สิริมาแล้ว ตรัสถามว่า รู้จักเด็กนั้นไหม เมื่อมูลสิรินั้นกราบทูลว่า ไม่รู้จัก จึงตรัสว่า เด็กนั้น คืออานนทเศรษฐีผู้เป็นบิดาของท่าน แล้วให้เด็กนั้นบอก ด้วยพระคำรัสว่า อานนทเศรษฐี ท่านจงบอกขุมทรัพย์ใหญ่ ๕ แห่งแก่บุตร ของท่าน ดังนี้แล้ว ให้มูลสิริเศรษฐีนั้นซึ่งไม่เชื่อให้เชื่อแล้ว ๆ มูลสิริเศรษฐี นั้น ได้ถึงพระศาสดาเป็นที่ฟังที่ระลึกแล้ว ๆ

ใช้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ป.ธ. ๕
แปล ไทยเป็นมคธ

๑. สาวตถิย์ กิร อานนุทเสฏฐี นาม อสีติโกฏิวิภโว มหามจฺฉริ
อโหสิ ฯ โส อนุวฑฺฒมาลี ฌาตเก สนฺนิปาเตตฺวา ปุตุตฺมฺ มูลสิรี นาม
ตีสฺ เวลาสฺ เหว โอวทติ อิทํ จตฺตาศิสโกฏิชนํ พหุติ สณฺณํ มา อกริ
วิชฺชมานํ ฌนํ น ทาทพฺพํ นวํ ฌนํ อุปฺปาเตตฺพํ เอเกกมฺปิ ทิ กหาปณฺ
วํ กโรนฺตสฺส ฌนํ จิยเตว ฯ โส อปเรน สมเยน อตฺตโน ปญฺจมหานิธี
ปุตุตฺตสฺส อนาจิภิจิตฺวา ฌนนิสฺสีโต มจฺเจรฺมมฺลทินํ กาลํ กตฺวา ตสฺเสว
นกรสฺส เอกสฺมี ทวารคามเก จณฺฑาลานํ กุลสฺหสฺสํ ปฏฺิวสฺติ ตตฺถเกกิสฺสา
จณฺฑาลิยา กุจฺฉิมิ ปฏฺิสนฺธิ คณฺหิ ฯ ราชา ตสฺส กาลกิริยํ สุตฺวา
ปุตุตฺตมสฺส มูลสิรี ปกฺโกสาเปตฺวา เสฏฺฐิจฺจุจฺาเน จเปสิ ฯ ตมฺปิ
จณฺฑาลกุลสฺหสฺสํ เอกโตว ภติยา กมฺมํ กตฺวา ชีวฺมานํ ตสฺส ปฏฺิสนฺธิคฺคหณ-
กาลโต ปฏฺุจาย เนว ภตี ลภติ น ยापนฺมตฺตโต ปรี ภตฺตปิณฺฑมฺปิ ฯ
เต มยฺ เอตฺรหิ กมฺมํ กโรนฺตปิ ปิณฺฑมตฺตํ น ลภาม อมฺหากํ อนุตฺเร
กาลกณฺณิยา ภวิตพฺพนฺติ เทว โกฏฺุจาสา หุตฺวา ยาว ตสฺส มาตาปิตโร
วิสุํ โหนฺติ ตาว วิชฺชิตฺวา อิมสฺมี กุเล กาลกณฺณิ อุปฺปนฺนาติ ตสฺส
มาตฺรํ นีหริสฺสุ ฯ ยาวสฺสา โส กุจฺฉิคฺคโต ตาว ยापนฺมตฺตมฺปิ กิจฺเจน ลภิตฺวา
ปุตุตฺตํ วิชฺายิ ฯ ตสฺส หตฺถปาทา จ อกฺขิณี จ กณฺณา จ นาสา จ
มฺขณฺจ น ยถาญฺจฺาเน อหฺสิ ฯ

๒. โส เอวฺรุเปน องฺกเวกฺกลเลน สมฺนฺนาคโต ปัสฺสปีสาจโก วิย
อติวिय วิรูโป อโหสิ ฯ เหว สนฺเตปิ นํ มาตา น ปรีจฺจชิ ฯ
มาตุ กุจฺฉิมิ วสิตปุตุตฺตสฺมี ทิ สินฺโห พลฺวา โหติ ฯ สา ตํ กิจฺเจน
โปสยฺมานา ตํ อาทาย คตทิวเส กิณฺจิจิ อลภิตฺวา เคเห กตฺวา สยเมว
กตทิวเส ภตี ลภติ ฯ อถ นํ ปิณฺฑาย จริตฺวา ชีวิตฺุํ สมตฺถกาเล
สา กปาลํ หตฺถเอ จเปตฺวา ตาต มยา ตํ นิสฺสาย มหาทฺกขฺํ ปตุตฺ

อิทานิ น สกโกมิ ตัม โปเสตุ อิมสมึ นคร กปณทฐิกาทีนัม ปฏियตตมตตาทินี
 อตถิ ตตถ ภูิกขาเย จริตฺวา ชีวาหิตี ตัม วิสฺสชฺเชติ ฯ โส ฌรปฺปฏิปาฏฺฐิยา
 จรณฺโต อานนฺทเสฏฺฐิกาเถ นิพฺพตฺตญฺจานันฺ คณฺตฺวา ชาตีสฺสโร หุตฺวา
 อตฺตโน เคนฺหํ ปาวิสิ ฯ ตีสฺสู นันฺ ทฺวารโกฏฺฐเกสุ น โกจิ สลลกฺเขติ ฯ
 จตฺตตฺตทฺวารโกฏฺฐเก มฺลลสิริเสฏฺฐิโน ปฺตตกา ทิสฺวา อุพฺพิคฺคหทยา
 ปโรทิสฺสู ฯ อถ นันฺ เสฏฺฐิปุริสา นิกฺขม กาลกณฺณตี โปเถนฺตา นีหริตฺวา
 สงฺการญฺจานเณ จิปีสุ ฯ สตฺถา อานนฺทตฺเถเรน ปจฺจาสมเณน ปิณฺฑาย
 จรณฺโต ตัม จานันฺ ปตฺโต เถโร โอลิเกตฺวา เตน ปุฏฺโฐ ตัม ปวตฺตี
 อาจิกฺขิ ฯ เถโร มฺลลสิรี ปกฺโกสาเปสิ ฯ มหาชนกาโย สนฺนิปติ ฯ สตฺถา
 มฺลลสิรี อามนฺเตตฺวา ชานาสิ เอตฺนฺติ ปุจฺฉิตฺวา น ชานามิตี วุตฺเต
 ปีตา เต อานนฺทเสฏฺฐิจิตฺติ วตฺวา ตัม อสทฺทหนฺตัม อานนฺทเสฏฺฐิ ปฺตตสฺส
 เต ปญฺจมหานิธี อาจิกฺขาหิตี อาจิกฺขาเปตฺวา สทฺทหาเปสิ ฯ โส สตฺถารํ
 สรณฺม อคฺมาสิ ฯ
